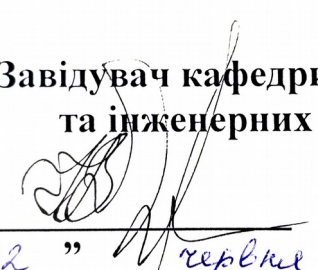

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Завідувач кафедри архітектури
та інженерних вишукувань**

Височин І.А.
“ 12 ” червня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

1.АП.02.01 - Основи та методи архітектурного проектування

Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»

Освітня програма: Архітектура та містобудування

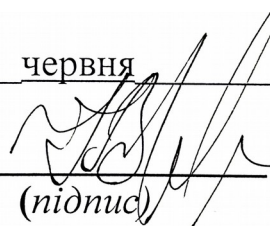
Факультет: будівельний

Робоча програма з дисципліни «**Основи та методи архітектурного проектування**» для студентів за спеціальністю **191 «Архітектура та містобудування»**.

Розробники: *Бородай А.С., к.арх., ст. викл. кафедри АтаІВ, Бородай Я.О., асист. кафедри АтаІВ*

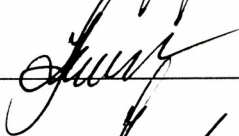
Робочу програму схвалено на засіданні *кафедри архітектури та інженерних вишукувань*.

Протокол від “12” червня 2020 року № 12

Завідувач кафедри (Височин І.А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми (Височин І.А.)

Декан факультету (*Хачурій Н.В.*)

Декан факультету (*Хачурій Н.В.*)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації ()

Зареєстровано в електронній базі: дата: 25.06 2020 р.

© СНАУ, 2020 рік

© А.С. Бородай, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 19 – архітектура та будівництво (шифр і назва)	Нормативна
Модулів – 2	Спеціальність 191 – Архітектура та містобудування	Рік підготовки:
Змістових модулів: 4		2020-2021
Загальна кількість годин - 90		Курс
		2-й
		Семестр
		4-й
		Лекції
		30 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Освітній ступінь: бакалавр	Практичні, семінарські
		14 год.
		Самостійна робота
		46 год.
		Вид контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин самостійної і індивідуальної роботи до аудиторних занять становить:

для денної форми навчання - 51/49% (44/46)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів знань про основні поняття архітектури та методiku архітектурного проектування.

Завдання: формування у студентів знань про основні поняття архітектури, об'єкти архітектурного проектування, закономірності їх формування, організацію архітектурного проектування, методи та прийоми розв'язання архітектурних задач у процесі проектування. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні поняття архітектури як штучно створеного середовища та галузі людської діяльності, мету, задачі та рівні архітектурного проектування, класифікацію об'єктів проектування, особливості творчого методу архітектора;
- основні вимоги до будинків і споруд та фактори, що впливають на формування їх проектних рішень, архітектурно-типологічні, функціональні, конструктивні, фізико-технічні, естетичні й економічні аспекти архітектурного проектування;
- основні відомості про систему стандартизації і нормування у будівництві, норми й правила проектування, загальні питання уніфікації, стандартизації та модульної координації розмірів у будівництві, склад різних видів проектної документації, порядок її розроблення, погодження та затвердження;
- основні етапи архітектурного проектування, мету, завдання та методiku проектування на кожному з них;
- основні прийоми та способи розв'язання архітектурних задач, методи ефективного, оперативного і цілеспрямованого пошуку економічних рішень при проектуванні житлових, громадських, промислових і містобудівних об'єктів.

вміти:

- складати план послідовних дій на проектування;
- проводити аналіз проектної ситуації;
- застосовувати знання методів роботи при вирішенні архітектурних завдань, приймати обґрунтовані проектні рішення;
- складати й оформлювати реферат та пояснювальну записку.

3. Програма навчальної дисципліни

(затверджено вченою радою СНАУ від 28.12.2016 протокол № 8)

Змістовий модуль 1. «Основні поняття архітектури та архітектурного проектування».

Тема 1. Вступна лекція. Введення в курс предмету основи та методи архітектурного проектування. Мета дисципліни «Основи і методи архітектурного проектування». Основні завдання курсу. Структура дисципліни. Методичне забезпечення дисципліни. Предмет і задачі дисципліни, цілі й основні завдання її вивчення, організація навчального процесу та контролю знань. Система містобудівної та проектної документації та ієрархічні рівні архітектурного проектування. Блок-схеми.

Тема 2. Архітектура. Загальні поняття. Визначення архітектури. Суспільне значення архітектури. Архітектура як система. Загальні принципи

організації архітектурних систем. Зовнішні й внутрішні зв'язки архітектури. Витоки зародження архітектури. Поняття демоекосистеми та її зв'язок з архітектурою. Основні підсистеми архітектури. Загальні принципи в архітектурі, що визначають цілісність архітектури як системи. Функціональний аналіз ділянки забудови. Класифікація житлових, громадських та промислових будівель і споруд. Класифікація поселень. Блок-схеми.

Тема 3. Архітектурне проектування як складова архітектурної діяльності. Мета і завдання архітектурного проектування. Рівні архітектурного проектування. Особливості містобудівної документації. Особливості проектної документації. Основні складові архітектурного проектування. Основні вид моделювання в архітектурному проектуванні. Структура проектної документації. Основні завдання проектної і містобудівної документації, їх відмінності. Порівняльна характеристика художнього, інженерно-технічного та наукового методів архітектора. Схема.

Тема 4. Об'єкти архітектурного проектування. Класифікація міських і сільських поселень. Функціональна структура населених пунктів. Класифікація будинків і споруд. Житлові і громадські будівлі і споруди. Виробничі будівлі і споруди. Особливості організації сельбищної, виробничої та ландшафтно-рекреаційної територій. Основні ознаки класифікації житлових і громадських будівель і споруд. Аналіз морфологічних та композиційно-стильових особливостей прилеглої забудови. Організація процесу навчального проектування. Послідовне обмеження спектра можливих проектних рішень у процесі навчального архітектурного проектування. Схеми.

Змістовий модуль 2. «Методика та етапи архітектурного проектування».

Тема 5. Методи архітектурного проектування. Специфіка архітектури. Творчий метод архітектора. Основні етапи навчального архітектурного проектування. Двоєдина сутність архітектури, що поєднує утилітарно-практичні та ідейно-естетичні якості. Поняття і сутність архітектурної діяльності. Специфічні риси мистецького аспекту в архітектурі. Художній, науковий та інженерно-технічний методи. Чотири етапи проектного моделювання. Природно-кліматичне зонування території України, сейсмічне та містобудівне районування. Карти-схеми.

Тема 6. Етапи архітектурного проектування. Передпроектний аналіз. Етап творчого пошуку. Етап творчого розроблення. Мета і задачі передпроектного аналізу. Містобудівний аналіз. Функціонально-типологічний аналіз об'єкта. Види архітектурного проектування. Основні творчі методи. Методи пошуку нових ідей і сутність інтуїції. Основні завдання етапу творчого розроблення. Комплексний метод створення проектної моделі. Метод поступових поступок та наближень. Системне уточнення та узгодження всіх аспектів на етапі творчого розроблення. Функціональне зонування ділянки забудови. Основні природні планувальні обмеження на конкретній ділянці. Схема. Роза вітрів для міста Суми. Побудова.

Змістовий модуль 3. «Фактори, що впливають на архітектурне проектування».

Тема 7. Основні фактори, що впливають на проектні рішення. Основні вимоги до будинків і споруд, що впливають на проектні рішення. Екологічна безпека, містобудівні вимоги та вимоги функціональної доцільності. Конструктивна надійність та економічні вимоги. Архітектурно-художні вимоги та природно-кліматичні умови.

Тема 8. Природно-кліматичні умови. Ієрархічні рівні природно-кліматичних умов та районування. Поняття клімату та його вплив. Сейсмічне районування та районування за сприятливістю містобудівних умов. Глобальні і регіональні природно-кліматичні фактори. Географічні фактори, що впливають на клімат. Зони сейсмічного районування України. Вплив функціональних процесів на форму і габарити відповідних приміщень. Функціональні зони для основних побутових процесів і визначення найменших габаритів приміщень. Схеми.

Тема 9. Містобудівні умови. Розміщення ділянки в структурі населеного пункту. Транспортні і пішохідні зв'язки. Функціональна структура навколишньої забудови. Містобудівні обмеження. Види містобудівних ситуацій. Поняття радіусу обслуговування. Розміри та конфігурація ділянок. Поняття «червоної лінії» і лінії регулювання забудови. Морфологічні особливості оточуючої забудови. Поняття «блакитної лінії». Композиційно-художні особливості. Основні схеми групування приміщень.

Тема 10. Функціональне призначення об'єкту. Принципи організації внутрішнього простору. Функціональне зонування. Основні схеми групування просторів та приміщень. Вертикальне розчленування просторів будинків. Тричасткове і двочасткове функціональне зонування. Горизонтальне і вертикальне функціональне зонування. Різні поверхи будинків. Визначення функціональних взаємозв'язків приміщень будівлі. Основні типи конструктивних систем. Індустріальні будівельні системи. Схеми.

Тема 11. Економічні умови. Економічність проектування будинків і споруд. Основні техніко-економічні показники. Система коефіцієнтів, як метод оцінювання економічності проектування. Раціональність вирішення проектів і комплексне техніко-економічне оцінювання. Перелік обов'язкових техніко-економічних показників. Характеристика завершального етапу в архітектурному проектуванні.

Тема 12. Конструктивно-технологічні можливості. Основні характеристики конструктивної надійності будівлі. Вогнестійкість та ступені вогнестійкості будівель. Капітальність і класи будівель за капітальністю. Основні конструктивні елементи будівель. Конструктивні системи і конструктивні схеми будівель. Ступінь довговічності будівель. Ступені вогнестійкості будівель. Несучі і огорожувальні конструктивні елементи. Поняття конструктивної схеми, конструктивної системи і будівельної системи. Оцінка різних варіантів функціонально-планувального рішення об'єкта. Поняття сучасної архітектури. «Органічна архітектура» та модернізм.

Змістовий модуль 4. «Естетичні характеристики архітектури. Нормативне регулювання архітектурної діяльності».

Тема 13. Естетичні цінності та ідейний зміст архітектури. Значення засобів архітектурної композиції. Єдність, підпорядкованість архітектурних форм. Тектоніка. Співвідношення архітектурних форм, пропорції, ритм. Ідейний зміст творів архітектури. Тектонічна структура цілого об'єкту і окремих його елементів. Різні види симетрії. Контраст, нюанс, рівність. Проблема розвитку архітектурного об'єкта в часі й зміни його функції в архітектурі ХХ століття.

Тема 14. Система стандартизації і нормування у будівництві. Поняття стандартизації та її основні завдання. Нормативні документи України в галузі будівництва. Обов'язкові та рекомендовані вимоги. Найбільш уживані нормативні документи для навчального архітектурного проектування. Класи державних будівельних норм України. Структура класифікаційного коду нормативного документу. Аналіз образного вирішення об'єкта. Постмодернізм, традиціоналізм та неокласицизм в архітектурі.

Тема 15. Уніфікація, типізація та модульна координація розмірів у будівництві. Типізація і уніфікація. Модульна координація розмірів. Конструктивні та координаційні розміри. Координаційні вісі та прив'язка до них. Головні передумови стандартизації. Взаємозамінюваність та універсальність конструкцій. Поняття модуля і сутність МКРБ. Укрупнені і подрібнені модулі. Основні категорії розмірів. Висота поверху. Хай-тек в сучасній архітектурі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Основні поняття архітектури та архітектурного проектування.												
Тема 1. Вступна лекція. Введення в курс предмету основи та методи архітектурного проектування.	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Архітектура. Загальні поняття.	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Архітектурне проектування як складова	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-

архітектурної діяльності.												
Тема 4. Об'єкти архітектурного проектування.	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	24	8	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Методика та етапи архітектурного проектування.												
Тема 5. Методи архітектурного проектування.	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Етапи архітектурного проектування.	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	12	4	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Фактори, що впливають на архітектурне проектування.												
Тема 7. Основні фактори, що впливають на проектні рішення.	4	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Природно-кліматичні умови.	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Містобудівні умови.	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Функціональне призначення об'єкту.	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Економічні умови.	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Конструктивно-технологічні можливості.	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 3	36	12	6	-	-	20	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 4. Естетичні характеристики архітектури. Нормативне регулювання архітектурної діяльності.												
Тема 13. Естетичні цінності та ідейний зміст архітектури.	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 14. Система	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-

стандартизації і нормування у будівництві.												
Тема 15. Уніфікація, типізація та модульна координація розмірів у будівництві.	6	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 4	18	6	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	30	14	-	-	46	-	-	-	-	-	-

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Вступна лекція. Введення в курс предмету основи та методи архітектурного проектування. План. 1. Мета дисципліни. 2. Основні завдання курсу. 3. Структура дисципліни. 4. Методичне забезпечення дисципліни.	2
2.	Тема 2. Архітектура. Загальні поняття. План. 1. Визначення архітектури. 2. Суспільне значення архітектури. 3. Архітектура як система. 4. Загальні принципи організації архітектурних систем.	2
3.	Тема 3. Архітектурне проектування як складова архітектурної діяльності. План. 1. Мета і завдання архітектурного проектування. 2. Рівні архітектурного проектування. 3. Особливості містобудівної документації. 4. Особливості проектної документації.	2
4.	Тема 4. Об'єкти архітектурного проектування. План. 1. Класифікація міських і сільських поселень. 2. Функціональна структура населених пунктів. 3. Класифікація будинків і споруд. 4. Житлові і громадські будівлі і споруди. 5. Виробничі будівлі і споруди.	2

5.	Тема 5. Методи архітектурного проектування. План. 1. Специфіка архітектури. 2. Творчий метод архітектора. 3. Основні етапи навчального архітектурного проектування.	2
6.	Тема 6. Етапи архітектурного проектування. План. 1. Передпроектний аналіз. 2. Етап творчого пошуку. 3. Етап творчого розроблення.	2
7.	Тема 7. Основні фактори, що впливають на проектні рішення. План. 1. Основні вимоги до будинків і споруд, що впливають на проектні рішення. 2. Екологічна безпека, містобудівні вимоги та вимоги функціональної доцільності. 3. Конструктивна надійність та економічні вимоги. 4. Архітектурно-художні вимоги та природно-кліматичні умови.	2
8.	Тема 8. Природно-кліматичні умови. План. 1. Ієрархічні рівні природно-кліматичних умов та районування. 2. Поняття клімату та його вплив. 3. Сейсмічне районування та районування за сприятливістю містобудівних умов.	2
9.	Тема 9. Містобудівні умови. План. 1. Розміщення ділянки в структурі населеного пункту. 2. Транспортні і пішохідні зв'язки. 3. Функціональна структура навколишньої забудови. 4. Містобудівні обмеження.	2
10.	Тема 10. Функціональне призначення об'єкту. План. 1. Принципи організації внутрішнього простору. 2. Функціональне зонування. 3. Основні схеми групування просторів та приміщень.	2
11.	Тема 11. Економічні умови. План. 1. Економічність проектування будинків і споруд.	2

	2. Основні техніко-економічні показники. 3. Система коефіцієнтів, як метод оцінювання економічності проектування. 4. Раціональність вирішення проектів і комплексне техніко-економічне оцінювання.	
12.	Тема 12. Конструктивно-технологічні можливості. План. 1. Основні характеристики конструктивної надійності будівлі. 2. Вогнестійкість та ступені вогнестійкості будівель. 3. Капітальність і класи будівель за капітальністю. 4. Основні конструктивні елементи будівель. 5. Конструктивні системи і конструктивні схеми будівель.	2
13.	Тема 13. Естетичні цінності та ідейний зміст архітектури. План. 1. Значення засобів архітектурної композиції. 2. Єдність, підпорядкованість архітектурних форм. 3. Тектоніка. 4. Співвідношення архітектурних форм, пропорції, ритм. 5. Ідейний зміст творів архітектури.	2
14.	Тема 14. Система стандартизації і нормування у будівництві. План. 1. Поняття стандартизації та її основні завдання. 2. Нормативні документи України в галузі будівництва. 3. Обов'язкові та рекомендовані вимоги. 4. Найбільш уживані нормативні документи для навчального архітектурного проектування.	2
15.	Тема 15. Уніфікація, типізація та модульна координація розмірів у будівництві. План. 1. Типізація і уніфікація. 2. Модульна координація розмірів. 3. Конструктивні та координаційні розміри. 4. Координаційні вісі та прив'язка до них.	2
Разом		30

6. Теми практичних занять

№ з/	Назва теми	Кількість годин
---------	------------	--------------------

п		
1.	Функціональний аналіз ділянки забудови.	2
2.	Аналіз морфологічних та композиційно-стильових особливостей прилеглої забудови.	2
3.	Функціональне зонування ділянки забудови.	2
4.	Вплив функціональних процесів на форму і габарити відповідних приміщень.	2
5.	Визначення функціональних взаємозв'язків приміщень будівлі.	2
6.	Оцінка різних варіантів функціонально-планувального рішення об'єкта.	2
7.	Аналіз образного вирішення об'єкта.	2
Разом		14

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Система містобудівної та проектної документації та ієрархічні рівні архітектурного проектування. Блок-схеми.	2
2.	Класифікація житлових, громадських та промислових будівель і споруд. Класифікація поселень. Блок-схеми.	4
3.	Порівняльна характеристика художнього, інженерно-технічного та наукового методів архітектора. Схеми.	2
4.	Організація процесу навчального проектування. Послідовне обмеження спектра можливих проектних рішень у процесі навчального архітектурного проектування. Схеми.	4
5.	Природно-кліматичне зонування території України, сейсмічне та містобудівне районування. Карти-схеми.	2
6.	Основні природні планувальні обмеження на конкретній ділянці. Схеми. Роза вітрів для міста Суми. Побудова.	4
7.	Типи функціонального зонування та різні варіанти функціонального зонування квартири. Схеми.	4
8.	Функціональні зони для основних побутових процесів і визначення найменших габаритів приміщень. Схеми.	4
9.	Основні схеми групування приміщень.	2
10.	Основні типи конструктивних систем. Індустріальні будівельні системи. Схеми.	4
11.	Характеристика завершального етапу в архітектурному проектуванні.	2
12.	Поняття сучасної архітектури. «Органічна архітектура» та модернізм.	4
13.	Проблема розвитку архітектурного об'єкта в часі й зміни його функції в архітектурі ХХ століття.	2

14	Постмодернізм, традиціоналізм та неокласицизм в архітектурі.	4
15	Хай-тек в сучасній архітектурі.	2
Разом		46

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. *Словесні*: пояснення, лекція, інструктаж, робота з книгою.

1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація, спостереження.

1.3. *Практичні*: практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. *Аналітичний*

2.2. *Дедуктивний метод*

2.3. *Традуктивний метод*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.2. *Частково-пошуковий (евристичний)*

3.4. *Репродуктивний* (суть: можливість застосування вивченого на практиці).

3.5. *Пояснювально-демонстративний*

4. **Активні методи навчання** – використання технічних засобів навчання, групові дослідження, самооцінка знань, використання опорних конспектів лекцій.

5. **Інтерактивні технології навчання** – використання мультимедійних технологій, діалогове навчання.

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС

2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)

3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:

- рівень знань, продемонстрований на практичних, лабораторних та семінарських заняттях;

- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;

- виконання аналітично-розрахункових завдань;

- письмові завдання при проведенні контрольних робіт;

10. Розподіл балів, які отримують студенти

При формі контролю «іспит»

Поточний контроль та самостійна робота		Ате-		Су-
---	--	-------------	--	------------

Змістовий модуль 1 – 7 балів					Змістовий модуль 3 – 18 балів					Змістовий модуль 4 – 9 балів					СРС	Разом за модулі та СРС	стація	ввійт тест - екзамен	Підсумкова
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	15	55 (40+15)	15	30	100
1	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	задовільно
60-68	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних робіт з дисципліни «Основи і методи архітектурного проектування» для студентів II курсу напряму підготовки 6.060102 «Архітектура», А.С. Бородай.
2. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Основи і методи архітектурного проектування» для студентів II курсу напряму підготовки 6.060102 «Архітектура», А.С. Бородай.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Основи і методи архітектурного проектування» для студентів II курсу напряму підготовки 6.060102 «Архітектура», А.С. Бородай.
4. Пакет візуального супроводження з дисципліни «Основи і методи архітектурного проектування», А.С. Бородай.

12. Рекомендована література Базова

1. Бархин Б. Г. Методика архитектурного проектирования: учеб.-метод. пособие для вузов. – [2-е изд., перераб. и доп.] / Б. Г. Бархин. – М. : Стройиздат, 1982. – 224 с., ил.
2. Введение в архитектурное проектирование / [В. Ф. Кринский, В. С. Колбин, И. В. Ламцов и др.] : учебник для вузов. – [Изд. 2-е, перераб. и доп.]. – М. : Стройиздат, 1974. – 172 с.
3. Дмитренко А.Ю. Основи та методи архітектурного проектування: навчальний посібник. – Полтава : ПолтНТУ, 2011. – 269 с.; іл.
4. Иконников А.В., Степанов Г.П. Основы архитектурной композиции. – М.: Искусство, 1971. – 224 с.: ил.
5. Основы архитектурного проектирования и композиции / Под ред. А.А. Тица – К. : Вища школа, 1976. – 256 с.

Допоміжна

1. Архитектурно-строительное проектирование. Методология и автоматизация : совм. изд. СССР – Франция / [Э.П.Григорьев, А.А.Гусаков, Ж.Зейтун, С.Порада]; под ред. А.А. Гусакова. – М. : Стройиздат, 1986. – 240 с., ил.
2. Степанов А.В. и др. Архитектура и психология: Учебное пособие для вузов. М. : Стройиздат, 1993. – 287 с.
3. Архитектурное черчение: справочник / Ткач Д.И. и др. – К.: Будівельник, 1991. – 213 с.
4. Архітектура: короткий словник / [А.П. Мардер, Ю.М. Євреїнов, О.А. Пламєницька та ін.]; за заг. ред. А.П. Мардера. – К.: Будівельник, 1995. – 335 с.
5. Криворучко Ольга. Сучасна архітектура: Термінологічний словник / Ольга Криворучко – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. – 136 с.
6. Планування і забудова міських та сільських поселень: ДБН 360-92**. – Офіц. вид. – К.: Укрархбудінформ: Держбуд України, 2002. – 152 с.
7. Житлові будинки. Основні положення: ДБН В.2.2-15-2005. – Офіц. вид. – К.: Укрархбудінформ: Держбуд України, 2005 – 51 с.
8. Громадські будинки і споруди. Основні положення: ДБН В.2.2-9-2009. – Офіц. вид. – К.: Укрархбудінформ: Держбуд України, 2009. – 46 с. – (Державні будівельні норми України).
9. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення: ДБН В.2.2-17-2006. – Офіц. вид. – К.: Укрархбудінформ: Держбуд України, 2007. – 22 с. – (Державні будівельні норми України).
10. Пожежна безпека об'єктів будівництва: ДБН В.1.1-17-2002. – Офіц. вид. – К.: Укрархбудінформ: Держбуд України, 2003. – 41 с.
11. Склад та зміст проектної документації для будівництва: ДБН А.2.2-3-2004. – Офіц. вид. – К. : Мінрегіон України, 2014. – 36 с. – (Державні будівельні норми України).

12. Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів будівництва: ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013. – Офіц. вид. – К. : Мінрегіон України, 2013. – 40 с. – (Національний стандарт України).

13. Інформаційні ресурси

1. <http://archi.ru/lib/publication.html?id=1850569858&fl=5&sl=1>
2. <http://vindo.com.ua/razdel188/file1455535.html>
3. http://eprints.kname.edu.ua/15877/1/ТОПР_курс_лекций_готово.pdf
4. http://www.vuzlib.su/articles/338-Основи_i_методи_архітектурного_проектування_–_Фондорко_О_Є/3.html